



Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland

Verslag: Ronde Tafel bijeenkomst ILT, RWS, Velin – 22 oktober 2025

Aan : RWS, IL&T en Velin
Aanwezig : Velin: Harry Kamping (vz), Klaas Winters (dir.), Rob Kuppens (secretaris)
RWS: Joël van de Beek, Koen Steenbakkers
ILT: Inez Rijnhart, Joop Aardema

1. Opening en vaststellen agenda

De vergadering wordt geopend. Er volgt een kort voorstelrondje.

Koen Steenbakkers is voor het eerst aanwezig op de Ronde Tafel. Hij heeft binnen RWS diverse rollen vervuld. Op dit moment heeft hij binnen RWS een rol als strategisch adviseur/coördinerend voor de ondergrondse energie-infrastructuur op land, met name de focus op de energietransitie.

Toevoeging agenda: ILT wil graag de Velin incidentenrapportage bespreken: afbakening van (Velin) definities, en de stand van zaken van de rapportage 2024. Dit wordt toegevoegd onder agendapunt 4.

2. Correspondentie en mededelingen

RWS benoemt dat een verkennend onderzoek wordt gestart naar (mogelijke) invloed van bodemdaling op de (ondergrondse) infrastructuur. ILT was ook aanwezig bij een bijeenkomst over dit onderwerp. Er werd gevraagd om een contactpersoon namens Velin. Klaas Winters zegt medewerking toe.

3. Verslag vorige Ronde Tafel bijeenkomst

Het verslag van de bijeenkomst van 12 maart wordt zonder opmerkingen vastgesteld.

4. Geagendeerd vanuit ILT

Diverse onderwerpen zoals door ILT ingebracht worden besproken.

a. Thema-audits: 'Evenementen en tijdelijke bouwwerken'.

Voor deze audit werden 8 buisleidingexploitanten geselecteerd. ILT constateert dat alle geselecteerde exploitanten beleid hebben voor evenementen/tijdelijke bouwwerken in de nabijheid van hun infrastructuur. In de praktische uitwerking ziet ILT nog verschillen.

Het eindrapport incl. de bevindingen wordt uiteraard z.s.m. gepubliceerd en met Velin gedeeld. Het zal een aantal aanbevelingen bevatten, met name:

- t.a.v. gemeentes: 10⁻⁶ locaties zijn niet altijd goed in beeld.
- t.a.v. leidingeigenaren: het verzoek of exploitanten de werkwijzen op elkaar kunnen afstemmen.

b. Aankondiging inspectiethema 'Graafwerkzaamheden en Tracé-inspecties'

Dit wordt opgepakt in samenwerking met RDI. ILT als toezichthoorder gevaarlijke stoffen, en RDI als toezichthoorder op de WIBON – KLIC-meldingen. Dit bevat expliciet ook een veld-

inspectie. Zodat ILT “live” beeld krijgt hoe de sector (Velin-leden) de bij hen binnengekomen KLIC-meldingen oppakken, tot welke acties wordt overgegaan, etc.

c. Samenwerking en informatie-uitwisseling ILT en RDI.

ILT en RDI willen elkaar meer opzoeken. Genoemd inspectiethema is daar een concreet voorbeeld van. Er wordt geconstateerd dat de RDI een relatief kleine dienst is, die op álle infrastructuur en grondroerders toeziet (Wibon). Daarom kan ILT hier goed op aanvullen.

ILT en RDI zouden graag meer de samenwerking opzoeken t.a.v. incidenten en daar waar mogelijk harmonisatie nastreven. Bijv: Velin-leden melden ongewone voorvallen (cat 1 en 2) aan ILT. Echter, melding aan RDI vindt slechts 1x per jaar plaats, dus feitelijk altijd achteraf. Dat bemoeilijkt een totaalbeeld op (oorzaken van) incidenten en vooral preventieve aanpak.

d. ILT Jaarplan 2026 (toezicht buisleidingen) en Meerjarenstrategie 2026-2029

Het jaarplan betreft ILT als geheel, bedoeld als achtergrond. Het gesprek richt zich op de vakgroep buisleidingen. **ILT schetst enkele ontwikkelingen.**

- Afname frequentie van audits op Veiligheidsbeheersysteem (VBS). Dit is mogelijk dankzij het feit dat exploitanten hun VBS goed op orde blijken te hebben. Een compliment aan de sector!
- Vakgroep buisleidingen krimpt als gevolg van functioneel leeftijdsontslag.
- Verschuiving focus naar nieuwe leidingen, waarmee met name de link met energietransitie is geborgd. Daarnaast blijvende aandachtspunten waaronder QRA en de PR 10^{-6} locaties.
- Zie ook samenwerking met RDI: ILT wil vaker ‘in het veld’ zichtbaar zijn.
- Meer zichtbaarheid ILT in volledige keten conformiteitbeoordeling. ILT zal het initiatief nemen voor een bijeenkomst met alle betrokken partijen (de RVA, de NEN-commissie (Normcommissie), de geaccrediteerde instellingen, Velin, etc).

Kortom er is sprake van een verschuiving meer naar de ‘voorkant’. Doel blijft altijd: borging externe veiligheid.

e. Vragen aan de sector/Velin:

ILT constateert dat de sector verschillende formats kent op het gebied van QA/QC. In de optiek van Velin is het verklaarbaar dat exploitanten vanuit de eigen (incidenten-) historie en de eigen specifieke activiteiten, geen uniform QA/QC hebben. Toch kan Velin het bij de leden onder de aandacht brengen. Bovendien kan dit onderwerp genoemd worden op de “ILT-buisleiding dag” – zie 4d.

RDI constateert dat grondroerders in toenemende mate onrechtmatig gebruik maken van de KLIC calamiteitenmelding; mogelijk uit onbekendheid met de feitelijke aard van deze melding, dan wel uit laksheid. Het verzoek aan Velin is: áls exploitanten zien dat zulke onrechtmatige meldingen vanuit dezelfde grondroerders komen, dan mogen zij daarop worden aangesproken mét melding naar RDI. RDI kan overgaan tot boetes.

f. Bespreking incidenten

Rob benoemt de stand van zaken m.b.t. jaarlijkse Velin rapportage:

- pas ruim na de zomer, hebben alle eigenaren aangeleverd. Aanlevering blijft vrijwillig, ondanks her en der chasen.
- interne double checks hebben plaatsgevonden. De rapportage wordt nu uitgewerkt, daarna wordt de rapportage uiteraard gepubliceerd en gedeeld.

ILT verzoekt Velin om nog eens naar de categorisering te kijken. De terminologie Ongewoon Voorval is in de Omgevingswet immers iets breder dan, voorheen, incident. Concreet: wat Velin nu 3a noemt, is in de ogen van ILT een ongewoon voorval (want: schade), die bij voorkeur ook aan ILT gemeld wordt.

Velin benoemt dat er in de NEN-categorisering letterlijk de Velin definities worden overgenomen. Velin heeft liever dat NEN *verwijst* naar Velin, zodat Velin de categorisering jaarlijks op details kan finetunen n.a.v. actuele inzichten zónder daarmee een conflict met NEN te creëren. NEN beoogt immers Velin te volgen, niet vast te zetten. Nu de nieuwe NEN 3655 ter inzage ligt, zal VELIN proberen hier een wijzigingsvoorstel in te dienen.

De verzoeken van ILT zal Velin meenemen ter bespreking met de leden.

5. Geagendeerd vanuit RWS

Diverse onderwerpen zoals door RWS ingebracht worden besproken.

a. Monitoring buisleidingstroken.

Betreft opdracht Min. IenW aan RWS. RWS had, op papier, al een rol in de monitoring van de Buisleidingstroken – nu PEH. Dat is in het verleden niet concreet ingevuld.

Nieuw is dat RWS expliciet een taak toebedeeld heeft gekregen: **monitoring van bovengrondse ruimtelijke ontwikkelingen op- en nabij de buisleidingstroken**. Budget en personeel volgt om deze taak te kunnen implementeren binnen RWS-organisatie.

Door Velin op de agenda gezet: de “Gedragscode horizontaal toezicht”. Echter, deze gedragscode ziet toe op de ondergrondse inrichting. RWS is daar geen direct belanghebbende bij. Indirect wel daar waar de strook de bovengrondse RWS-infra passeert.

b. Rol/positie/inrichting RWS-organisatie

RWS heeft enkele projecten ‘geagendeerd’ (waterstofnetwerk, DRC, DSC, 380kV Zeeuws-Vlaanderen/PAWOZ). Vanuit RWS niet zozeer om het inhoudelijk te bespreken, maar de rol/positie van RWS daarin.

RWS heeft zichzelf voorgenomen niet de beperkende factor te zijn in de energietransitie. Dat betekent echter dat veel capaciteit gevraagd gaat worden, die niet zomaar voorhanden is. Dat is een lastige balans voor RWS.

c. Gronddekking Rijkswateren

Dit thema speelt al heel lang, lag feitelijk stil. Wordt nu gereactiveerd. In veel gevallen is niet duidelijk waar de verantwoordelijkheid is belegd om blijvend te zorgen voor voldoende gronddekking; bij de exploitant dan wel bij RWS. Zoals bekend liggen (buis)leidingen er vaak

al tientallen jaren. In oudere vergunningen zijn de beheer-afspraken niet altijd duidelijk, en soms zijn vergunningen van rechtswege (archiefwet) vernietigd. Desondanks trekt RWS vanuit goed huisvaderschap in veel gevallen de verantwoordelijkheid naar zich toe.

Stand van zaken: de juridische inventarisatie wordt nu gedaan, en afhankelijk van de analyse (incl. moeilijkheden zoals genoemd) zal een plan gemaakt worden inclusief afspraken. **Conclusie:** er zit beweging in het onderwerp. Dat wordt als positief ervaren.

d. Rol DGLM

Op deze wijze geagendeerd, diverse zaken worden besproken die breder zijn dan DGLM.

Joël meldt dat zijn 'detachering' vanuit lenW bij RWS afloopt. Niet voor 100% teneinde, maar hij zal minder uren aan buisleidingen besteden en binnen lenW andere zaken erbij pakken.

DGLM is niet hoofdverantwoordelijk voor buisleidingen. Er is een beleidskader in ontwikkeling waarin buisleidingen worden gezien als onderdeel van een duurzaam en veilig multimodaal transportsysteem, waarbij DGLM meewerkt t.b.v. integratie andere netwerken.

De in ontwikkeling zijnde 'governance' komt aan bod:

- Reeds besproken nieuwe taak bij RWS: toezicht op integrale monitoring boven- grondse ontwikkelingen op en nabij PEH stroken.
- Dagelijks toezicht en handhaving op beschikbaarheid c.q. beschikbaar houden van de PEH strook: lokale overheden.
- DGLM ziet vervolgens toe op de overheden (provincies, gemeenten, waterschappen)
- DGMI: de ondergrondse inrichting – op basis van Gedragscode Horizontaal Toezicht

Er wordt opgemerkt dat ILT in dit overzicht onderbelicht lijkt. ILT Behoudt uiteraard de inspectierol, maar wordt vooralsnog niet betrokken bij de ruimtelijke aspecten boven- dan wel ondergronds.

Vóór de zomer 2026 staat de evaluatie gepland of RWS de taak heeft kunnen uitvoeren, als onderdeel van de bredere evaluatie of de hier geschetste verdeling binnen de lenW-directoraten naar verwachting functioneert.

e. Lopende projecten (PEH, DRC, Connekt)

f. Recent afgeronde onderzoeken (hergebruik, knelpunten in de strook)

Integraal verslag van e en f gezamenlijk.

Er worden diverse zaken besproken.

PEH: de ooit *indicatieve* stroken uit de SVB, krijgen een formele status in de PEH.

RWS constateert: PEH was initieel bij KGG belegd. Dat blijft, maar andere ministeries (zoals lenW) en beleidsterreinen komen als gelijkwaardig partner aan tafel. Het is immers breder dan energie(transitie), het gaat ook om grondstoffen en logistieke verbinding tussen verschillende industrie-clusters.

Aan de RT worden genoemde ontwikkelingen als positief gezien, maar het gaat nog niet snel genoeg. Ter illustratie; zelfs voor lagere overheden, ook voor gedeputeerden en wethouders, is het niet altijd duidelijk welke kaders Het Rijk schets. Lokale projecten stokken als gevolg.

Connekt (Delft) & KiM (Den Haag). Beide instanties houden zich bezig met kennis- en onderzoek t.b.v. mobiliteit en logistiek. Buisleidingen waren tot voor kort beperkt in beeld. Nu wel, o.a. dankzij de CBS-data die door Velin leden bij het CBS is aangeleverd.

Tot nu toe opereerden de (beleids)betrokkenen bij PEH min of meer autonoom van het project DRC – en andersom. Er wordt gewerkt om betrokkenen explicieter van elkaar te laten leren. Gepland voor voorjaar 2026.

Conclusie: er is vandaag van alles benoemd, er speelt veel. Buisleidingstransport als sector wordt steeds serieuzer genomen. **Maar versnelling en concretisering wordt noodzakelijk geacht.**

6. **Wet weerbaarheid kritieke entiteiten (Wwke)**

Klaas bespreekt dat Velin bij diverse overleggen betrokken wordt. KGG is leidend, en trekt op samen met TNO. Tot voor kort was de afstemming met NCTV vooral achter de schermen, zij zullen in de vervolgbijeenkomsten explicieter meedoen.

RWS benoemt dat ook vanuit DG Mobiliteit en DG Rijkswaterstaat gewerkt wordt aan implementatie Wwke. Bijv. vanuit RWS wordt nu de analyse gemaakt welke kritieke entiteiten kunnen worden geraakt vanuit oogpunt cybersecurity en/of vanuit de energievoorziening.

Harry vult aan dat ook in gremia als Netbeheer Nederland scenario's worden ontwikkeld over het uitvallen en beperkt functioneren van de energie-infra.

7. **Rondvraag en sluiting**

Koen geeft aan dat hij er de volgende keer graag weer bij is. Hij wil niet alleen onderwerpen inbrengen, maar staat er nadrukkelijk voor open dat hij 'bevroegd' wordt vanuit de sector.

De vergadering wordt gesloten, er volgt nog een lunch.